

היום נלמד בעזרת ה':

נדרים דף מה

איבעית אימא: גם הברייתא של כרם היא כדעת רבי יוסי. אלא שבדעת רבי יוסי יש חילוק בין הפקר בפני שלושה להפקר בפני שניים. וכל מה שפירשתי (= ריש לקיש) בדעת רבי יוסי זה רק כשהוא הפקיר בפני שניים אז הוא יכול לחזור בו (וכמו המקרה שעליו דיבר רבי יוסי במשנה בשניים שהיו מהלכין בדרך), מפני שאז ההפקר אינו כל כך מפורסם וכוונת המפקיר היא שרק השניים או אחד מהם יזכו בו, ולכן נחשב ההפקר רק כמתנה שיכול לחזור בה. אבל המפקיר בפני שלושה שהדבר מתפרסם לכל, הרי זה הפקר לכל העולם ומודה רבי יוסי שאינו יכול לחזור בו מההפקר.

לפי זה הברייתא הראשונה בשדה - דברה במפקיר בפני שניים. ואילו הברייתא של כרם - דברה במפקיר בפני שלושה, ולכן הוא פטור מהמעשרות כי כשהוא חזר בו מההפקר בעצם הוא זכה בכרם מחדש.

ורבי יהושע בן לוי אמר: מהתורה אפילו המפקיר בפני אחד הוי הפקר, אבל חכמים הצריכו שיפקיר בפני שלושה בכדי שיהא אחד מהשלושה זוכה ושניים מעידים על ההפקר, כדי שלא יוכל המפקיר לבוא לאחר מכן ולטעון שהוא לא הפקיר.

הדרן עלך אין בין המודר

פרק חמישי. משנה: השותפים שיש להם חצר בשותפות, ונדרו הנאה זה מזה ואסור להם להנות אחד מהשני, אסר לשניהם להיכנס לחצר, לפי שכל אחד נהנה מהחלק של חברו. **ביאור:** התנא של משנתנו סובר שאפילו 'ויתור' אסור במודר הנאה, כלומר גם דברים שדרך בני אדם לוותר ולא להקפיד עליהם אסורים למודר הנאה, ולכן אסור להם אפילו דריסת הרגל בחצר שזהו דבר שדרך בני אדם לא להקפיד עליו. זו דעת רבנן.

ר"א בן יעקב אומר: מותר להם להיכנס לחצר, לפי שכל אחד נכנס לחלק שלו.

(המשך בדף הבא ↓)

יוצא לאור ע"י:

"אור הספר התורני" הוצאה לאור
052-7628377

להצטרפות:

mabatladaf18@gmail.com

052-342-4473

ביאור המחלוקת: לדעת רבנן 'אין ברירה', ונמצא שכל אחד מהלך גם בחלק ששייך לחברו בחצר, ולכן אסור להם ללכת בחצר. ולדעת ר"א בן יעקב 'יש ברירה', ואנו אומרים שכל אחד הולך בחלק שלו, ולכן מותר להם להלך בחצר.

ושניהם אסורים להעמיד ריחיים ולגדל תרנגולים: למרות ששותפים ברך כלל לא מקפידים על זה, אבל כיון אילו הם היו מקפידים הרי שהם היו יכולים לעכב זה על זה, לכן אסור להם, לפי ש'ויתור' אסור במודר הנאה.

היה אחד מהם מודר הנאה מחבירו: כלומר שרק אחד מהשותפים מודר הנאה מחבירו (= השותף השני) אבל חבירו לא מודר הנאה ממנו, אסור למודר להיכנס לחצר. זו דעת רבנן.

ר"א בן יעקב אומר: מותר לו להיכנס לחצר, לפי ש'יש ברירה' והוא יכול לומר לתוך השטח שלי אני נכנס ולא לתוך השטח שלך.

וכופין את המודר: בין לדעת רבנן ובין לדעת ר"א בן יעקב כופים את המודר (= שאסר על עצמו את הנאת חבירו) למכור את חלקו בחצר, לפי שאנו חוששים שמא הוא יקנא בחבירו שמשתמש בחצר וגם הוא ישתמש בה, וכדי שלא יכשל אנו כופים אותו למכור. (אבל כששניהם אסורים אין לחשוש, לפי שכל אחד נזהר לא להשתמש ואין מה לקנא).